

Atik III projektin toimintakertomus 2008

Hyväksyntätiedot:

Versio	Päivämäärä	Hyväksyjä
1.0	08062009	Ohjausryhmä

Ylläpitotiedot:

Versio	Päivämäärä	Muutos	Tekijä
0.1	16012009	Ensimmäinen versio	Minna Herno
0.2	21012009	Projektiryhmän kommentit lisätty	Minna Herno
0.3	13022009	Muokattu 26.1. päättäjien kokouksen toiveiden mukaan	Minna Herno
0.4	02062009	Muokattu projektiryhmän 2.6. kokouksen mukaisesti	Minna Herno

Sisällysluettelo

1	Johdanto	3
2	Projektin tausta ja lähtökohdat	3
3	Tavoitteet ja tulokset	3
3.1	Tulokset	3
3.2	Aikataulut	7
4	Projektin organisointi	7
4.1	Ohjausryhmä	7
4.2	Projektiryhmä ja projektivastaavat	8
4.3	Työryhmät	9
4.4	Projektipäällikkö	10
4.5	Referenssiryhmät	10
5	Resurssit	11
5.1	Henkilöresurssit	11
5.2	Budjetti	11
6	Riskit ja riskien hallinta	12
7	Tiedottaminen	12
7.1	Dokumenttivarasto	13
7.2	Verkkosivut	13
7.3	Tiedotteet	13
7.4	Yhteistyö ja verkostoituminen	14

1 Johdanto

Tämä on Atik-projektin (Avointen yliopistojen sähköisten palvelujen kehittäminen) kolmannen vaiheen (ATIK III) vuoden 2008 toimintakertomus. Raportin tarkoitus on antaa selvitys ATIK III -projektin lähtökohdista, etenemisestä ja toimintavuoden aikana saavutetuista tuloksista.

2 Projektin tausta ja lähtökohdat

ATIK -projekti on alkanut Helsingin ja Oulun yliopistojen toteuttamalla ATIK I –projektilla (01/2006 – 01/2007). ATIK I sisälsi laajan tavoitetilan toimintaprosessien suunnittelun sekä kehitettävien palvelujen alustavan määrittelyn.

Hankkeen toinen vaihe (ATIK II) käynnistyi keväällä 2007, jolloin projektiin liittyivät mukaan Helsingin kauppakorkeakoulu, Lapin yliopisto, Sibelius-Akatemia, Taideteollinen korkeakoulu ja Vaasan yliopisto. Projektin ohjausryhmään tuli tässä vaiheessa mukaan yliopistojen edustuksen lisäksi Oodi-konsortioista projektijohtaja Eila Puolanne. ATIK II vaiheessa järjestelmän toteutus jaettiin kolmeen moduuliin ja I moduulin vaatimusmäärittely valmistui helmikuussa 2008. Projektin koordinoinnista on vastannut I ja II vaiheessa Helsingin yliopiston Avoin yliopisto.

Projektin kolmas vaihe ATIK III käynnistyi vuoden 2008 alussa, kun hankkeelle myönnettiin OPM rahoitus ja projektin koordinoivastuu siirtyi ATIK II vaiheen ohjausryhmältä Oodi-konsortiolle. Siirron myötä uudistettiin projektin organisoituminen (kts. Projektisuunnitelman versio 1.0). Projektissa jatkoivat mukana edellisen vuoden yhteistyökumppanit ja mukaan tulivat myös Joensuun yliopisto, Kuopion yliopisto, Teknillinen korkeakoulu ja Lappeenrannan teknillinen yliopisto.

Projekti on kokonaisuudessaan suunniteltu toteutettavaksi vuosien 2006–2010 aikana, mutta opetusministeriön rahoitus on tällä hetkellä vain vuosille 2008 ja 2009.

Atik oli aluksi hanke, jossa suunniteltiin avoimen yliopiston sähköistä asiointia opintohallinnonperusjärjestelmä Oodin yhteyteen. Opetusministeriön rahoituksen myötä projektiin tuli velvoite toteuttaa sellainen sovellus, joka ei ole kiinteä osa mitään opintohallinnon perusjärjestelmään. Projektin ohjausryhmässä linjattiin, että hankkeeseen voivat tulla mukaan kaikki halukkaat avointa korkeakouluopetusta tarjoavat korkeakoulut.

3 Tavoitteet ja tulokset

ATIK III – projekti jatkoi työtä I moduulin toteutusvaiheesta. Projektin lähtökohtana on Atik II –projektin tuottama katselmoitu vaatimusmäärittely, jonka pohjalta edetään tietojärjestelmän toteuttamiseen. Tältä pohjalta käynnistettiin työskentely vuoden alussa.

Seuraavaan kappaleeseen on listattu projektin vuoden 2008 tavoitteet sekä niiden toteutuminen. Tavoitteet on poimittu suoraan projektisuunnitelmasta.

3.1 Tulokset

Vuoden 2008 aikana:

- Atik-järjestelmän vaatimusmäärittely valmistui laajan kommenttikierroksen jälkeen helmikuun lopussa. Projektipäällikkö viimeisteli vaatimusmäärittelydokumentit Atik II -projektin ja toimittajan kanssa (Logica).
- Projektin organisointi, projektisuunnitelman laatiminen ja projektiryhmän kokoaminen tapahtuivat tammi-helmikuussa.

- Alkuvuodesta projektipäällikkö järjesti yhteistyöhön, projektin organisoitumiseen ja Atik-järjestelmän toiminnallisuuksiin keskittyviä infotilaisuuksia (15.2. ja 19.2.). Projektia myös esiteltiin useissa tilaisuuksissa (mm. Haka-seminaari 15.1., Oodin web-ryhmä 16.1., Avoimen foorumi 31.1.).
- Projektin ohjausryhmä eli Oodi-konsortion työvaliokunta hyväksyi projektisuunnitelman helmikuussa.
- Projektiryhmä ja työryhmät aloittivat työskentelynsä maaliskuun alussa.
- Kevään aikana projektipäällikkö laati Atik-puitesopimuksen, joka määrittelee projektissa mukanaolevien osapuolten tehtäviä ja resursseja. Sopimus on ajalle 1.3.2008–31.12.2009. Puitesopimus laadittiin konsortiosopimuksen mallin mukaisesti ja sen tarkasti Helsingin yliopiston lakimies Marianne Jalovaara. Avointen yliopistojen yhteisestä toiveesta sopimus pohjaa muutettiin vielä elokuussa (OPM ja yliopistojen rahojen käyttöjärjestys sekä kirjaus vuoden 2009 yliopistojen rahoitusosuuden maksimista, avointen päättäjien kokous 05082008). Jokaiselle mukana olevalle yliopistolle lähti oma kappale allekirjoitettavaksi. Kaikki mukanaolevat yliopistot eivät kuitenkaan olleet allekirjoittaneet sopimusta vuoden loppuun mennessä.
- Tehtiin toimittajan Hansel kilpailutus.

Toimittajan kilpailutusta lähdettiin valmistelemaan heti vaatimusmäärittelyn valmistuttua helmikuussa. Koska projektissa ei ollut kokemusta näin laajan kilpailutuksen toteuttamisesta, päätettiin ensin toteuttaa tekninen vuoropuhelu Hansel -kilpailutuksen piiriin kuuluvien toimittajien kanssa 7.-18.3.2008. Näin saatiin lisäaikaa kilpailutuksen valmistelulle ja toivottiin myös toimittajien kommentteja, jotka olisivat auttaneet tarjouskilpailun laatimisessa.

Tekninen vuoropuhelu ei tuonut kovin paljon kommentteja tai tarkennuksia, joten näiltä osin se ei tuonut kilpailutusta valmistelevalle työryhmälle lisäohjeita.

Hansel -kilpailutuksen asiakirjat laati projektipäällikkö ja työn tueksi ostettiin asiantuntemusta Helsingin yliopiston Sovelluspalveluilta. Kilpailutuksessa oli myös työryhmä, jonka tehtävänä oli auttaa asiakirjojen laatimisessa, tarjousten vertailuperusteiden laatimisessa sekä varsinaisessa tarjousten vertailussa.

Kilpailutus toteutettiin 12.5.–6.6.2008. Saimme kolme tarjousta, jotka kaikki ylittivät projektin budjetin. Kilpailutus keskeytettiin 28.8. ja keskeyttämiss päätöksen takana olivat sekä avoimen päättäjät (kokous 050808) että työvaliokunta (kokous 250808).

Kun kilpailutus keskeytettiin, oli selvää, että vaatimusmäärittelyä täytyy karsia. Sovittiin uuden kilpailutuksen järjestämisestä myöhemmin syksyllä kun vaatimusmäärittelyt on muutettu. Myös Oodi konsortion hallinto (oodi kehitys) lupautui työstämään uusia määrittelyjä. Määrittelyjen muokkaukseen nimettiin työryhmä, johon kuuluivat projektipäällikön lisäksi Esa Keränen (HY), Juhani Haavisto ja Sampo Lehtinen (Oodi-konsortio). Lisäksi määrittelyjen muuttamisessa projektipäällikkö konsultoi syksyllä Juho Rautamäkeä (OY) ja Kari Välimäkeä (LUT). Projektiryhmäläiset keskustelivat määrittelyistä omien yliopistojen tietohallinnon kanssa.

Oodi-konsortiossa myös selvitettiin heidän mahdollisuuttaan tuottaa Atik-sovellus omana toteutuksena. Tämä vaihtoehto ei onnistunut. Konsortio suositteli, että määrittelyt tehdään uudestaan ja/tai määrittelyt katselmoi joku ulkopuolinen toimittaja (Oodi-konsortion johtoryhmä 16.10.08). Konsortiolla ei ollut antaa työskentelyyn enempää asiantuntemusta, vaan työstäminen jäi projektin hoidettavaksi. Oodi-konsortion taholta todettiin määrittelyn epäonnistuminen suhteessa haluttavaan järjestelmään. Määrittely antaa kuvan liian järeästä

järjestelmästä ja siksi saadut tarjoukset Hansel -kilpailutuksen kautta eivät vastanneet budjettia. Konsortion ehdotukset vaihtoehtoisista toimintatavoista:

1. Atik teettää uuden toiminnallisen määrittelyn ja kuvaa asiakastarpeen ja käyttötarkoituksen. Tältä pohjalta voidaan pyytää sitten ehdotuksia toteutusteknologioiksi ja tavoiksi. Toteuttajana olisi joku hyvä ohjelmistotalo. Arviolta tähän kuluu aikaa noin kuukausi.
2. Odotetaan kansallisen järjestelmän toteutumista.
3. Toteutetaan avoin kilpailu muuttamalla nykyistä määrittelyä joiltakin osin.

(projektiryhmän kokous 071008)

Projektiryhmä ei halunnut lähteä tekemään määrittelyjä uudelleen, vaan päädyttiin siihen, että olemassa olevia määrittelyjä muokataan ja täydennetään. Tämä edellytti kuitenkin projektipäälliköiden (Minna Hernon osa-aikaisena sijaisena Esa Keränen 16.10.–1.12.) työn lisäksi taloushallinnon työryhmän kokoontumisia. Määrittelyt valmistuivat vasta tammikuussa 2009.

Projektiryhmä oli kokouksessaan 7.10. päättänyt, että projektipäällikön sairaslomasta johtuen, kilpailutuksen toteuttamiseen ostetaan ulkopuolista apua ja samalla saadaan konsultin näkemys määrittelyihin. Samanaikaisesti kun määrittelyjä muokataan, tutustutaan myös OPM toiveen mukaisesti olemassa oleviin järjestelmiin. Tutustumisen kohteiksi valittiin Tampereen teknisen korkeakoulun POP/ROCK, Jyväskylän yliopiston KORPPI, Helsingin yliopiston avoimen EDUWEB ja Asiodatan ASIO. Vertailu jatkui tammikuulle 2009. Kun ilmeni, että ainakin puolivalmiita ratkaisuja on olemassa, syntyi toive siitä, että Atikin pohjalle voidaan ottaa jokin osittain valmis toteutus voimassaolevan puitesopimuksen kautta (HY Eduweb tai Oodi konsortion Logica puitesopimus).

Alkuperäinen tavoite vuoden 2008 alussa oli, että palvelukokonaisuus kattaa seuraavat avointen yliopistojen opintohallinnon perusprosessit:

- Opiskelijailmoittautuminen ja opinto-oikeuksien hallinta
- Käyttäjien ja käyttöoikeuksien hallinta
- Opintomaksujen käsittely
- Tenttihakemusten ja opintosuoritukset
- Raportointi
- Opintotarjonnan suunnittelu (opinnot ja niiden toteutus)
- Myöhemmin määriteltävät täydentävät palvelut (mm. asiakashallinta)
- -merkityt kohdat ovat joko poistuneet tai muuttuneet vaatimusmäärittelyssä.

Projektisuunnitelman muuttamiseksi ensimmäinen uusi versio tehtiin jo elokuussa, ja projektiryhmä käsitteli sen. Oodi konsortion projektijohtajan toivomuksesta selvitettiin mahdollisuutta toteuttaa Atik järjestelmä, joten uutta projektisuunnitelmaa vieti ohjausryhmään. Projektisuunnitelma oli ohjausryhmän käsittelyssä loka-marraskuussa ja siihen saatiin kirjallisia kommentteja. Projektipäällikön sijaisena Esa Keränen laati uuden luonnoksen joulukuun alussa. Projektiryhmän kokouksessa 11.12. todettiin, että Oodi-konsortion työvaliokunta toivoo tiivistä ja selkeää vuotta 2009 koskevaa projektisuunnitelmaa, jossa on jätetty maininnat muista vuosista pois. Enemmistön toiveesta päätettiin tehdä tiivistetty projektisuunnitelma perusteena konsortion työvaliokunnan toivomus (myös Oodi-konsortion projektijohtaja oli paikalla kokouksessa). Uusi versio lähti

Avointen yliopistojen sähköisten palvelujen kehittäminen ATIK III

projektiryhmän kommentoitavaksi 15.12. ja varsinainen käsittely (myös avointen johtajien) on tammikuussa 2009 ja ohjausryhmän käsittely tämän jälkeen.

- Tavoitteet järjestelmän toteutuksesta ja testauksesta sekä käyttöönoton suunnittelemisesta kuten myös toive saada uusi järjestelmä käyttöön viimeistään vuoden 2009 alkupuolella eivät toteutuneet kun kilpailutus jouduttiin keskeyttämään. Kaikki järjestelmän toteutukseen liittyvät tavoitteet siirtyvät vuodelle 2009.

- Järjestelmän käyttöönotto edellyttää yliopistojen sisällä yhteistyötä opintohallinnon tietojärjestelmän ja käyttäjätunnistuksen kanssa sekä mahdollisia valmisteluja ja muutoksia perusjärjestelmään (esim. tiedonsiirrot ja rajapinnat, Atik-käyttäjätunnistus, jne.).

Opintohallinnon perusjärjestelmän muutokset eivät kuulu Atik-projektiin, mutta näiden asioiden edistäminen on kaikkien avointen yliopistojen intressissä. Siksi tavoitteita opintohallinnon perusjärjestelmään tarvittavista muutoksista lähdettiin edistämään työryhmissä. Kts. 4.5

- Aloitettiin avoimen yliopisto-opiskelun ja opetuksen ydin käsitteiden ja perusprosessien yhtenäistäminen.

Avoimen yliopisto-opiskelun ja opetuksen termien ja prosessien valtakunnallinen yhtenäistäminen on aloitettu kahdessa työpajassa (loka- ja marraskuussa), joiden materiaali löytyy projektin verkkosivuilta. Tämä yhteistyö jatkuu vuonna 2009.

Atik-projektissa mukana olevien yliopistojen prosesseja on yhdistetty vaatimusmäärittelyjen kautta vielä tarkemmalla tasolla kuin valtakunnallinen työskentely.

- Yliopistojen yhteisen opintohallinnon tietojärjestelmän kehitystä on seurattu ja liitetty mukaan tähän työskentelyyn

Projektin toimenpiteitä ja sisältöä on suunniteltu yhteistyössä OPM:n kanssa. OPM ja CSC kanssa on linjattu palaverissa 29.9.08, että moduulit II ja III tulevat toteutukseen RAKETTI/Opi -alihankkeen kautta. Samassa palaverissa ministeriö toivoi, että olemassa oleviin järjestelmiin tutustutaan, jotta ei tehdä mitään toiseen kertaan. Tämä työ aloitettiin syksyllä.

- OPM:n linjauksia Avoinyliopisto.fi -palvelun osalta on seurattu ja osallistuttu yhteistyöhön, joka vaikuttaa myös Atikin toteutukseen. Kts. yhteistyö kappaleesta 7.2.

Projektin I moduulin toteutusvaiheessa vuoden 2008 aikana luvattiin tuottaa seuraavat dokumentit:

(dokumentin nimen perään on kirjattu onko toteutunut vai ei)

Dokumentti	Vastuhenkilö
Projektisuunnitelma ja työsuunnitelma vuodelle 2008 ok	Projektipäällikkö
I moduulin hankinta-asiakirjat ok	Projektipäällikkö
I moduulin toteutussuunnitelma ei tehty	Toimittaja
I moduulin käytettävyydestestauksen suunnitelma ja raportti ei tehty	Projektipäällikkö, projektin ulkopuolinen asiantuntija
I moduulin testaussuunnitelma ja -raportti ei tehty	Toimittaja, projektipäällikkö
I moduulin käyttöönottosuunnitelma ei tehty	Projektipäällikkö

Toteutusprojektin loppuraportti ei tehty	Projektipäällikkö
Projektin edistymisraportit ohjausryhmälle ok	Projektipäällikkö

3.2 Aikataulut

Suunnitellut tehtäväkokonaisuudet, aikataulut ja tekijät vuodelle 2008 on esitetty seuraavassa taulukossa. Tehtävän nimen perään on kirjattu ko. kohdan toteutuminen:

Tehtävä	Aikataulu	Tekijä
Projektisuunnitelman laatiminen ok	Tammi-helmikuu	Projektipäällikkö
Projektin siirto Oodi-konsortiolle alkaa ok	Tammikuu	Projektipäällikkö, ohjausryhmä
Projektin organisoituminen ok	Tammi-helmikuu	Projektipäällikkö, ohjausryhmä
Toimittajan kilpailuttamisen valmistelu (I moduuli) ja kilpailuttaminen ok, mutta aikataululla maaliskuu	Helmi-maaliskuu	Projektipäällikkö
Opintohallinnon perusjärjestelmään tarvittavien muutosten valmistelu aloitus ok	Helmi-maaliskuu	Projektipäällikkö, projektiryhmä ja työryhmä
Toimittajan valinta ei	Huhtikuu	Projektipäällikkö, projektiryhmä
Palvelujen suunnittelu ja toteutus ei	Touko-syyskuu	Toimittaja
Käyttöönoton valmistelu ei	Maalis-	Projektipäällikkö, yliopistot
Testaus ei	Syys-marraskuu	Toimittaja, yliopistot
Järjestelmän käyttöönotto ei	Tammi-huhtikuu 09	Yliopistot
Projektisuunnitelman tarkennus vuodelle 2009 kesken	Joulukuu	Projektipäällikkö

Projektin aikataulu lähti muuttamaan heti syksyllä, kun kilpailutus keskeytettiin. Syksyllä arvioitiin, että vaatimusmäärittelyjen muutokset ja kilpailutuksen uusiminen viivästyttävät projektia noin kolme kuukautta. Tämäkään aikatauluarvio ei pitänyt paikkaansa.

4 Projektin organisointi

Projektiin on kutsuttu mukaan kaikki avointa yliopisto-opetusta tarjoavat yliopistot. Kutsu lähti avoimen yliopiston Foorumin kautta tammikuun lopulla. ATIK III – projektin käynnistyessä Oodi-konsortion alaisuudessa projektin organisoitumismallia muutettiin konsortion yleisten käytäntöjen mukaiseksi.

4.1 Ohjausryhmä

Projektin ohjausryhmänä toimii Oodi-konsortion Työvaliokunta.

Jäsenet 2008: Esko Suorsa LY (pj), Kuno Öhman Hanken (vara pj), Satu Kouki JoY, Anna-Maija Liuhanen OY, Kari Välimäki LUT, Sari Zitting HY ja hänen sijaisenaan Ilmari Hyvönen.

Sihteeri ja esittelijä: Oodi-konsortion projektijohtaja (Eila Puolanne 1-3/08, Kristiina Uolia 5/08 alkaen)

- Atik-projektiin liittyvissä asioissa esittelijänä toimii Atik-projektin projektipäällikkö.
 - Tarvittaessa mukaan kutsutaan asiantuntijoita muista yliopistoista.
- Toimintavuonna ohjausryhmä käsitteli Atik-projektin asioita projektipäällikön esittelystä kolme kertaa ja heille toimitettiin viisi tilanneraporttia.

Omistajaohjauksen puuttuminen on koettu ongelmana projektissa. Ohjausryhmässä ei ole ollut riittävästi avointen yliopistojen asiantuntemusta sen jälkeen, kun Oodi-konsortio muutti toimintatapojaan (=projektipäälliköt eivät osallistu enää työvaliokunnan kokouksiin). Projektiryhmässä koettiin, että projektisuunnitelman hyväksyttäminen ja vaatimusmäärittelyn tarkentamisen tekeminen ovat epäselviä, sillä ei ole hyväksyttävää elintä. Hyväksyttäminen vie paljon aikaa.

4.2 Projektiryhmä ja projektivastaavat

Projektiryhmä koostuu projektissa mukana olevien yliopistojen asiantuntijoista, jotka kukin osapuoli on nimittänyt omien hallintokäytäntöjensä mukaisesti. Projektipäällikkö toimii projektiryhmän puheenjohtajana ja sihteerivastuu on kiertävä.

Ohjausryhmä nimitti projektiryhmän kokouksessaan 21. helmikuuta 2008 ajalle 1.3.2008 – 31.12.2009.

Organisaatio	Jäsen	Varajäsen
Helsingin kauppakorkeakoulu	Anne Aranto, suunnittelija	Matti Ojala, koordinaattori
Helsingin yliopiston Avoin yliopisto	Esa Keränen, tietohallintovastaava	Sari Laurila, palvelupäällikkö
Lapin yliopisto	Merija Poikela, kehittämisspäällikkö	Sirpa Purtilo-Nieminen, koulutussuunnittelija
Oulun yliopisto	Juho Mikkonen, suunnittelija	Juha Pohjonen, kehityspäällikkö
Vaasan yliopisto	Kaisa Toivonen, suunnittelija	Niina Vuoto, sovelluskehittäjä
Joensuun yliopisto	Terhi Keltanen, suunnittelija	
Tekninen asiantuntija	Raija Pappila, KY	
Oodi opintohallinnon perusjärjestelmän asiantuntija	Laura Vuorinen, HY	

- Projektiryhmä kokoontuu noin 2-3 viikon välein. Vuonna 2008 projektiryhmä kokoontui 14 kertaa. Projektiryhmän kokoukset on pidetty pääsääntöisesti verkkokokouksina. Käytännöt ovat toimineet hyvin.
- Projektiryhmän toimintaa on osittain haitannut asiantuntijoiden puute. Avoin yliopiston asiantuntemusta on riittävästi, mutta varsinkin tietojärjestelmiin liittyvää teknistä asiantuntemusta sekä lainopillista asiantuntemusta ei ryhmässä ole. Tämä on aiheuttanut turhia mutkia ja viivästyksiä projektille. Yhteisvastuullisuus yliopistoissa olevan asiantuntemuksen kanssa ei ole aina toiminut. Projektipäällikkö on koko alkuvuoden yrittänyt hakea mm. teknistä asiantuntemusta projektiin erillistä korvausta vastaan, mutta yliopistojen tai Oodi-konsortion resurssit eivät ole riittäneet.

- Jokaiseen projektissa mukanaolevaan yliopistoon on nimetty yhteyshenkilö, jonka tehtävänä on välittää tietoa projektin tapahtumista, tilanteesta, työryhmistä jne. oman yliopistonsa sisällä. Kutsumme näitä avainhenkilöitä projektivastaaviksi. Projektivastaavien yhteystiedot löytyvät verkkosivuilta. projektiryhmän jäsenet ovat oman avoimen yliopistonsa Atik-projektivastaavia. Niissä yliopistoissa, joilla ei ole edustusta projektiryhmässä, on kuitenkin nimetty projektivastaava.

4.3 Työryhmät

Projektin toteutusvaiheesta riippuen projektiryhmä kutsuu koolle eri aihealueiden työryhmiä. Jokainen projektiin osallistuva yliopisto voi nimetä edustajansa työryhmään. Työryhmät keskittyvät oman aihealueensa työstämiseen projektin vaiheen mukaisesti. Näin projektin käyttöön saadaan eri yliopistojen erityisasiantuntemus.

Työryhmän vetäjänä toimii joku projektiryhmän jäsenistä ja kokouksista laaditaan muistio.

Vuonna 2008 kokoontuneet työryhmät:

- Opintohallinnon perusjärjestelmään tarvittavat muutokset:

Otto: Vetäjä Raija Pappila (KY)

Työryhmän työskentely päättyi toukokuussa 2008, kun Itä-Suomen yliopisto valitsi opintohallinnon perusjärjestelmäksi Oodin.

Oodi: Vetäjä Esa Keränen (HY).

Asiantuntijat: Liisa Vähäjylkkä (HY), Nina Dementjeff (HY), Laura Vuorinen (HY), Raija Pappila (KY), Juho Rautamäki (OY), Aila Kanninen (OY), Juho Mikkonen (OY), Irma Kettula (VY), Kaisa Toivonen (VY), Terhi Keltanen (JoY), Silja Pesonen (JoY), Anne Aranto (HSE), Minna Herno (Oodi-konsortio), Tuomo Lukkarinen (SibA), Merija Poikela (LY), Niina Vuoto (VY), Irma Kettula (VY), Sari Laurila (HY), Leena Vanninen (HY)

- Hansel -kilpailuttaminen:

Vetäjä Minna Herno.

Työryhmään kuuluivat HY sovelluspalveluiden asiantuntijat Leila Jakola, Heimo Laukkanen ja Vesa Saarinen sekä Anne Aranto (HSE), Esa Keränen (HY), Kaisa Toivonen (VY), Juho Rautamäki (OY). Lisäksi tietohallintojohtaja Matti Taanonen (VY) kommentoi tarjousasiakirjoja.

- Taloushallinnon työryhmä:

Vetäjä Terhi Keltanen (JoY)

Asiantuntijat: Taina Alava-Pajarinen (JoY), Anne Aranto (HSE), Hanne Christensen (TKK), Päivi Halonen (JoY), Minna Herno (Oodi konsortio), Jukka Hirvonen (HY), Paula Honkanen (KY), Anne Hyvärinen (KY), Ritva Hämeenaho (OY), Outi Järvi (VY), Mari Karjalainen (Siba), Marita Katajamäki (VY), Esa Keränen (HY), Eeva Kykkänen (JoY), Kirsti Kyntäjä (VY), Sari Laurila (HY), Sirpa Loukiainen-Nygård (VY), Ritva Myller (JoY), Mirjami Olmiala (JY), Raija Pappila (KY), Merija Poikela (LY), Eila Puolanne (Certia), Heli Raappana (OY), Hemmo Ripatti (TKK), Juha Sarkkinen (OY), Kaisa Toivonen (VY), Mari Trinidad (LTY), Erkki Törrönen (KY), Merja Äikäs (LY),

Lisäksi taloushallinnon määrittelyjä työsti pienempi ryhmä Oulussa. Ryhmän tehtävänä oli karsia määrittelyjä taloushallinnon työryhmässä käsiteltävien asioiden pohjalta. Työryhmään

kuuluvat: Terhi Keltanen (JoY), Esa Keränen (HY), Anne Hyvärinen (KY), Erkki Törrönen (KY), Heli Raappana (OY)

Taloushallinnon työryhmä kokoontui vuonna 2008 seuraavasti: 12.8., 29.10. ja 17.12. ja lisäksi pienempi ryhmä kokoontui kerran 14.11.2008.

- Käyttöluvat ja käyttäjätunnistus - työryhmä.

Vetäjä Kaisa Toivonen (VY)

Asiantuntijat: Esa Keränen (HY), Ismo Aulaskari (HY), Hannu Hirvonen (VY), Tuomo Lukkarinen (SibA), Jukka Korhonen (SibA), Inka Paukku (TaiK), Merija Poikela (LY), Juho Mikkonen (OY), Mikko Toivio (OY), Raija Pappila (KY), Seija Nevala (LY), Marko Sormunen (KY), Terhi Keltanen (JY), Anne Aranto (HSE), Minna Herno (Oodi-konsortio), Iikka Kupari (LaY), Tomi Leppikangas (OY), Veli-Matti Niemi (HSE), Merija Poikela (LaY), Juho Rautamäki (OY), Niina Vuoto (VY)

Atik-käyttätunnistukset toteuttaminen eteni projektin teknisen työryhmän kautta. Työryhmä hyväksyi syksyllä 2008, että HY Tietotekniikkaosastolta Ismo Aulaskari toteuttaa ryhmässä käsitellyn kevyt käyttäjätunnistustuotteen. Toteutus valmistuu alku kevästä 2009.

- Avoinyliopisto.fi tilastotiedonsiirron ryhmä.

Vetäjänä Merija Poikela (LaY)

Asiantuntijat: Aranto Anne (HSE), Hakala Sonja (VY), Heinonen Petri (JyY), Hyvönen Ilmari (HY), Katajamäki Marita (VY), Keltanen Terhi (JoY), Keränen Esa (HY), Laurila Sari (HY), Majamäki Helena, avoinyliopisto.fi – verkkopalvelu, Mikkonen Juho (OY), Pappila Raija (KY), Pyrstöjärvi Tiina (KY), Tanskanen Jarto (JoY), Toivonen Kaisa (VY)

4.4 Projektipäällikkö

Minna Herno Oodi-konsortioista on toiminut projektipäällikkönä koko toimintavuoden ajan. Hänen sairauslomansa aikana 19.10.–1.12. osa-aikaisena projektipäällikkönä toimi Esa Keränen Helsingin yliopistosta. Projektipäällikkö on vastannut projektisuunnitelmassa luetelluista tehtävistään käytännön toteutukseen liittyen.

4.5 Referenssiryhmät

Referenssiryhmien jäsenillä on lukuoikeudet projektin dokumentteihin. Referenssiryhmien kokoonpanot täydentyvät projektin edetessä.

Organisaatio
Avoimen yliopiston Foorumi
Jyväskylän yliopisto
Win- ja WebOodin projektiryhmät
Suomen virtuaaliyliopisto (SVY)
RAKETTI -hanke

Referenssiryhmän edustajille on mennyt projektin tiedotteet ja heitä on kutsuttu yhteisiin tilaisuuksiin.

5 Resurssit

5.1 Henkilöresurssit

Projektiin käytetyt henkilöresurssit (netto päivät):

- Projektipäällikkö 225 htp
- Projektiryhmän jäsenet 257 htp
- Työryhmän jäsen tai yliopistojen asiantuntija 465 htp
- Ulkopuoliset asiantuntijat 9 htp

5.2 Budjetti

Taulukossa on toimintavuoden toteutuma. Henkilötyöpäiviä ei ole vielä päivitetty toteutuman mukaisiksi.

Vuosi		2008
RAHOITUS YHTEENSÄ (euroa)		324 594
OPM rahoitus		200 000
Yliopistojen rahoitus yhteensä		1594
Helsingin yliopisto		
Oulun yliopisto		0
Joensuun yliopisto		
Kuopion yliopisto		
Vaasan yliopisto		0
Lapin yliopisto		0
Teknillinen korkeakoulu		1 594
Lappeenrannan teknillinen yliopisto		
Helsingin kauppakorkeakoulu		0
Sibelius-Akatemia		0
Taideteollinen korkeakoulu		0
Yliopistoissa tehtävä työ yhteensä		123 000
Projektiryhmän jäsenet		73 000
Muut asiantuntijat		50 000
MENOT YHTEENSÄ (euroa)		205 638
Projektirahoituksesta katettavat menot		82 638
Palkkakulut (projektipäällikkö)		62 531
Hallinnon kulut		7 500
Asiantuntijapalkkiot (toimittaja)		5 947
Laittekulut (projektipäällikkö)		59
Matkakulut (projektipäällikkö)		643
Tilakulut (projektipäällikkö)		5 753

Muut kulut (ulkopuol.asiantuntijat, neuvottelutilat, tunnuukset jne)		206
Muut menot		123 000
Projektiryhmän jäsenten palkkakulut		73 000
Muiden asiantuntijoiden palkkakulut		50 000

Rahaa siirtyy OPM tililtä 118 956 euroa vuodelle 2009. TKK:a lukuun ottamatta muut yliopistot ovat siirtäneet maksuosuutensa myös vuodelle 2009.

6 Riskit ja riskien hallinta

Projektisuunnitelmassa 1.0 todetaan, että laadunvarmistukseen kuuluvat myös säännöllinen riskien analysointi ja ennalta ehkäisy sekä muutosten hallinta.

Projektin riskilistaa on käsitelty projektiryhmän kokouksissa ja sitä on päivitetty projektisuunnitelman muutosten yhteydessä. Projektipäällikön tietojen mukaan riskilistaa ei ole käsitelty esim. työvaliokunnassa tai muuten Oodi-konsortiossa.

Muutosten ja riskien hallinnassa ei ole onnistuttu siinä mielessä hyvin, että vaatimusmäärittelyjen muutosten toteuttamiseen on kulunut ennakoitua enemmän aikaa, ja kaikki toimenpiteet muutosten hallitsemiseksi eivät ole toteutuneet (esim. ulkoisen asiantuntija-avun saaminen).

Projektin viivästymiseen vaikuttaneet tekijät:

- Kilpailutuksen keskeyttäminen
- Vaatimusmäärittelyjen uudelleenmuokkaus
- Projektipäällikön sairausloma
- Päätösten viivästyminen

(Liite: 20080929_prosu_liite3_riskit)

7 Tiedottaminen

Projektin ulkopuolella tärkeimmät sidosryhmät ovat:

- avointen yliopistojen oma henkilökunta, joiden tiedottaminen on jokaisen yliopiston projektivastaavan tehtävä.
- mukana olevien yliopistojen tieto-, talous- ja opintohallinto, tiedotusvastuu samoin kuin edellä
- Avoinyliopisto.fi -verkkopalvelu, tiedotusvastuu projektipäälliköllä. Yhteistyö ja tiedonkukku ovat sujuneet hyvin.
- muut avoimet yliopistot
 - Tiedotteet ja avoimen yliopiston Foorumi. Projektipäällikkö vastaa yhteyksistä referenssiryhmiin sekä Foorumiin. Projektipäällikkö on osallistunut Foorumin kokouksiin 31.1. ja 1.10. ja hänet on myös nimitetty jäseneksi Avoimen Foorumin Tietohallintoryhmään.
- opetusministeriö, tiedotusvastuu projektipäälliköllä
 - Tiedotteet ja väliraportti projektista ovat menneet opetusministeriön edustajille (Hirsivaara, Kangasniemi ja Kylämä)

- projektista on laadittu KOTA-raportti vuodesta 2008
- OPM edustajia on tavattu ja he ovat osallistuneet avoimen tilaisuuksiin
- avointen yliopistojen yhteistyöoppilaitokset, tiedotusvastuu jokaisella yliopistolla omille kumppaneille.

7.1 Dokumenttivarasto

Projektin laadusta huolehditaan dokumentoimalla huolellisesti tehdyt päätökset. Projektin dokumenttivarasto on perustettu Helsingin yliopiston Moodle-oppimisympäristöön (<http://moodle-server.it.helsinki.fi/moodle/>). Moodlen käyttöön päädyttiin siksi, että se on edullisin vaihtoehto, koska käyttöön ei liity vuosittaisia lisenssimaksuja kuten toiseen esillä olleeseen vaihtoehtoon HY Notesiin.

Moodlen dokumenttivarasto on tarkoitettu kaikkien projektissa mukanaolevien käyttöön eli sekä päättäjille, projektiryhmäläisille, projektivastaaville, työryhmien ja referenssiryhmien jäsenille. Osa projektin dokumenteista tallennetaan myös Oodi-konsortion Notes tietokantaan.

Moodlen käyttö on onnistunut hyvin. Periaatteena on ollut, että sinne viedään valmiit dokumentit. Luonnokset ja työstövaiheen versiot ovat projektipäälliköllä sekä projekti- ja työryhmien jäsenillä. Tästä johtuen Moodlessa on välillä vanhentunutta tietoa esim. projektisuunnitelmasta tai vaatimusmäärittelyistä.

7.2 Verkkosivut

Projektin verkkosivut on avattu osoitteessa <http://www.avoinyliopisto.fi/atik/>. Sivua päivitetään säännöllisesti ja sieltä löytyy linkkejä ajankohtaisiin materiaaleihin.

Verkkosivujen päivittämisestä vastaa projektipäällikkö yhdessä Avoinyliopisto.fi -tiimin kanssa. Verkkosivulle laitetaan näkyviin myös tieto siitä milloin sivua on päivitetty ja seuraavaksi päivitetään.

7.3 Tiedotteet

Projektipäällikkö lähettää tiedotteita säännöllisesti vähintään neljä kertaa vuodessa (maaliskuu, kesä, syys ja joulukuu). Tiedote lähetetään automaattisesti kaikille projektissa mukanaoleville sekä referenssiryhmän ja ohjausryhmän jäsenille.

Projektille on lisäksi perustettu sähköinen tiedotuslista, johon kaikki halukkaat voivat liittyä. Liittyminen on verkkosivujen kautta.

Toimintavuonna projektipäällikkö lähetti 2 tiedotetta ja yhden väliraportin. Tiedotteissa kerrottiin mm. projektin organisoinnista, teknisestä vuoropuhelusta ja kilpailutuksesta, yhteistyöseminaareista.

Kilpailutuksen keskeyttäminen, vaatimusmäärittelyn muutosten ja jatkotoimenpiteiden viivästyminen aiheuttivat sen, että joulukuussa ei varsinaista tiedotetta lähtenyt - vain lyhyt joulutervehdys.

7.4 Yhteistyö ja verkostoituminen

Projekti on pyrkinyt luomaan laajan verkoston toimintakentälle, jotta projektiryhmällä on käytössään aina ajankohtaista tietoa tapahtuvista muutoksista ja kehityksestä. Ohessa on listaus keskeisimmistä yhteistyöhön ja verkostoitumiseen liittyvistä toimenpiteistä.

- Avoimen yliopiston toiminnan kannalta keskeisen Avoinyliopisto.fi –palvelun kanssa yhteistyö on ollut tiivistä vuoden alusta lähtien.
 - Kävimme yhdessä Helena Majamäen kanssa opetusministeriössä helmikuussa keskustelemassa molempien projektien tulevaisuuden linjauksista Sanna Hirsivaaran ja Jouni Kangasniemen kanssa.
 - Avoinyliopisto.fi ja Atik-projekti järjestivät yhteisen Avointen yliopistojen tietojärjestelmien kehittäminen -seminaarin 5.5. Helsingissä. Työskentely jatkui Avointen yliopistojen tietojärjestelmien kehittäminen -asiantuntijatyöpajassa 27.8. Tampereella. Seminaarin ja työpajan muistio ja muut materiaalit löytyvät osoitteesta <http://www.avoinyliopisto.fi/seminaari>. Työpajassa päädyttiin yksimielisesti suositteluun visiota, jossa avoimen yliopiston toiminnot ja tietojärjestelmät sijoitetaan mahdollisimman lähelle emoyliopiston vastaavia toimintoja ja erillisistä tietokannoista luovutaan.
 - Asian käsittely jatkui Avoinyliopisto.fi –palvelun ohjausryhmässä 18.9. ja Avoimen Foorumilla 1.10., ja molemmat ryhmät allekirjoittivat elokuun linjauksen.
→ Tämä päätös tarkoitti muutoksia myös Atikin määrittelyihin
 - Syksyllä varmistui Avoinyliopisto.fi - palvelun osalta se, että nykytuotoinen rahoitus ja toiminta eivät tule jatkumaan. Tämä tarkoittaa sitä, että vuoden 2009 aikana täytyy selvittää minkälainen opetusministeriön tukema portaalipalvelu Avoinyliopisto.fi tulevaisuudessa on, ja miten yliopistot julkaisevat avoimen yliopisto-opetuksen tarjonnan. Tämä saattaa tarkoittaa esim. oman julkaisujärjestelmän liittämistä Atikiin.
- Korkeakoulujen yhteisen opintohallinnon perustietojärjestelmän kehittämisestä on käyty tiivistä keskustelua RAKETTI-hankeesta opetusministeriössä vastaavan Marja Kylämän kanssa. Lisäksi projektipäällikkö on osallistunut Rakettihankkeen seminaareihin (25.9. Opintohallinnon tulevaisuuden haasteet, 30.9. Tietovarastointi korkeakouluissa, xx.10. Kokonaisarkkitehtuuri) sekä neuvotellut Atikin yhteydestä RAKETTI-hankeeseen CSC:n Klaus Lindbergin sekä Heikki Haaviston (XDW) kanssa.
- Taloushallinnon järjestelmien osalta yhteyshenkilönä on Eila Puolanne Certiasta (xx.11. saakka). Hänen kautta olemme seuranneet TAHA-hankkeen etenemistä ja sen vaikutuksia Atikiin. Eila ja muita hankkeen edustajia on osallistunut Atikin taloushallintoryhmän kokoukseen.
- Projektipäällikkö tai joku projektiryhmän jäsenistä on aikaisemmin mainittujen tapahtumien lisäksi osallistunut mm. seuraaviin työryhmiin tai tapahtumiin: M0-määritykset, Rajapintakoulu, SVY-päivät, yhteistyö Opetusministeriön ja Valtiovarainministeriön (ValTIT ja KuntalIT) kanssa, Oodi-konsortion hallinto, Kuopion yo:n selvitys opintohallinnon perusjärjestelmästä.
- Projektipäällikkö osallistui ja piti esitelmän 1.-2.10. Avointen yliopistojen neuvottelupäivillä Vaasassa. Projektiryhmän jäseniä osallistui 8.10. Oodi-päiville ja 9.-10.10. Opintoasiainpäiville Lappeenrannassa, 3.-4.5. Suomen virtuaaliyliopistopäiville sekä 23.-24.10. Yliopistojen IT-päiville Espoon Otaniemessä.